

M+P | MBBM groep
www.mp.nl

Mensen met oplossingen

Akoestische eisen Bouwbesluit

Controle metingen praktijk

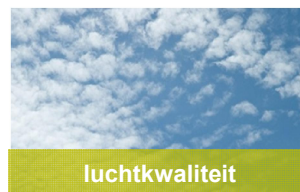
Reduceren bouwfouten

ir. Sara Vellenga-Persoon

2 Wetgeving – Adviseren - Meten | Even voorstellen

We werken aan een beter leefmilieu

3 Wetgeving – Adviseren - Meten | Even voorstellen

we zijn van vele markten thuis

industrie

weg

luchtvaart

rail

omgeving

bouw

4 Wetgeving – Adviseren - Meten | Even voorstellen

we hebben een breed aanbod van producten en diensten

advies

engineering

meetsystemen

software

metingen

onderzoek

5 Wetgeving – Adviseren - Meten | Even voorstellen

we maken onderdeel uit van een internationaal expert netwerk

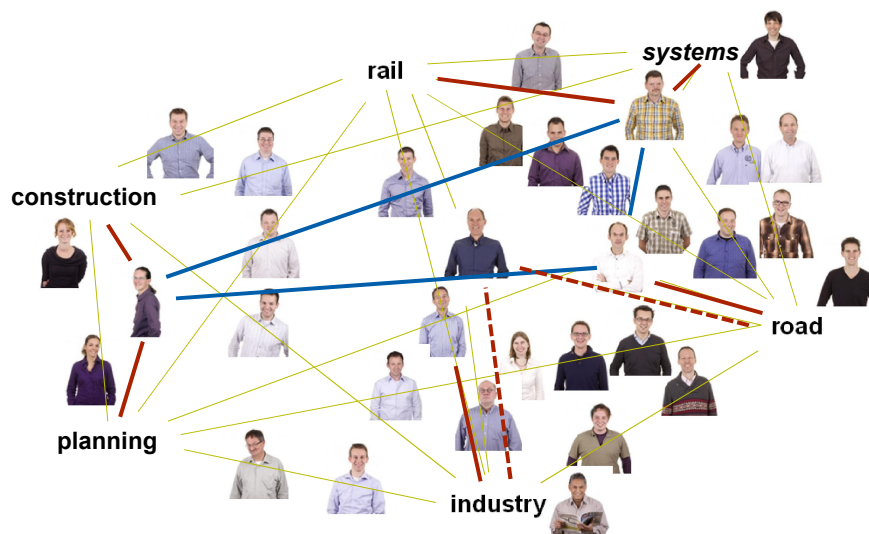

Organigramm der Müller-BBM Gruppe

6 Wetgeving – Meten – Adviseren | Even voorstellen

onze aanpak: netwerk organisatie

7 Wetgeving – Adviseren - Meten | Even voorstellen

we bestaan ruim 40 jaar

1973

2013

40 jaar
mensen met oplossingen

imbema smt

8 Wetgeving – Meten – Adviseren | Even voorstellen

we zijn mensen met oplossingen

imbema smt

Mensen

- we duiken in uw werkveld
- we trekken samen op
- door interactie ontstaat de beste oplossing

Oplossingen

- er is altijd een oplossing
- wat er nog niet is maken we zelf
- veelzijdig en wendbaar

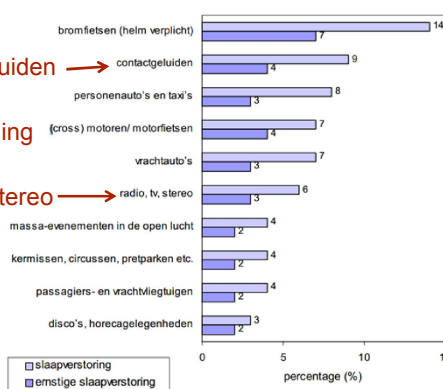
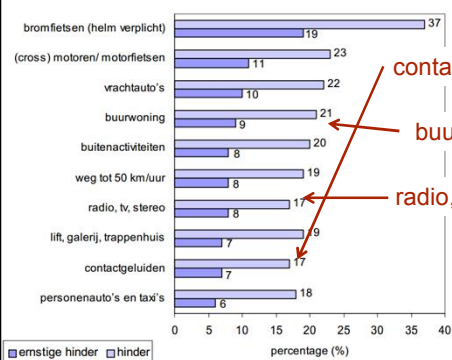
verbinding met Imbema SMT

- lange relatie, direct/indirect
- traject om voor, tijdens en na uitvoering de kwaliteit van zwevende dekvloer te beoordelen.

top tien hinder door lawaai

contactgeluiden →
 buurwoning →
 radio, tv, stereo →

hinder

slaapverstoring

RIVM rapport 2003

11 Wetgeving – Adviseren - Meten | Wetgeving

hinder contactgeluid

- 61% hoort contactgeluiden (traplopen, deuren, lopen op harde vloerbedekking)
- 38 % hoort deze dagelijks
- 14% minstens 1x per week

	Ja
Trappenlopen	52
Slaan van deuren	55
Lopen op harde vloeren	40
Schuiven met stoelen	32
Anders	33
Wil niet zeggen/weet niet	2

bron Hinder door milieufactoren en de beoordeling van de leefomgeving in Nederland - Inventarisatie verstoringen 2003, RIVMTNO

12 Wetgeving – Adviseren - Meten | Wetgeving

wat is geluidsisolatie?

3D visualisatie Buttenom Den Haag | STUDIO I2 www.i2.nl

- Luchtgeluidsisolatie

- Contactgeluidsisolatie

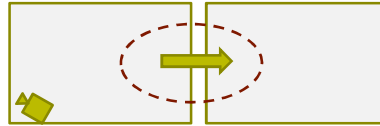

13 Wetgeving – Adviseren - Meten | Wetgeving

wat is geluidsisolatie?

▪ Luchtgeluidsisolatie

Difference: $D_{nT,A}$
hoe hoger > hoe beter

▪ Contactgeluidsisolatie

Level: $L_{nT,A}$
hoe lager > hoe beter

14 Wetgeving – Adviseren - Meten | Wetgeving

nieuwbouw eisen

nieuwbouw woningen

Tussen besloten ruimten en verblijfsgebieden geldt een lucht- en contactgeluidsisolatie-eis van:

- $D_{nT,A,k} \geq 52$ dB (47 dB, besloten ruimten onderling)
- $L_{nT,A} \leq 54$ dB (59 dB, besloten ruimten onderling)

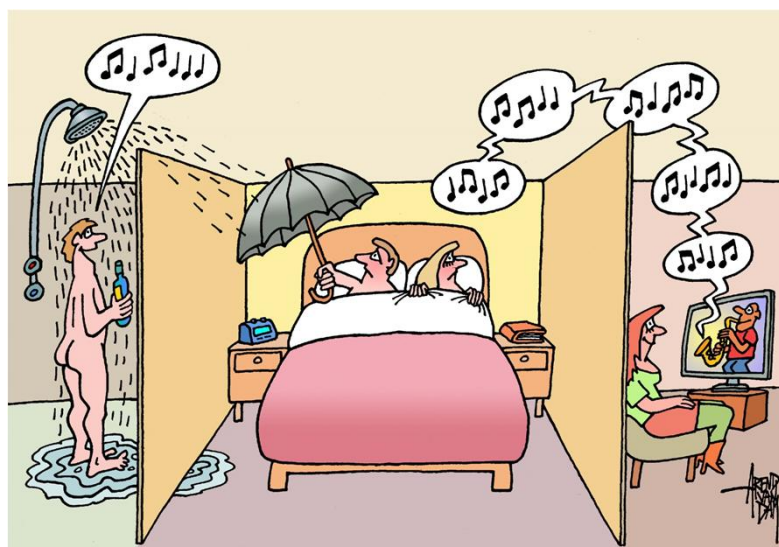
tussen besloten ruimten onderling: 5 dB lagere eis

$$(L_{nT,A} \approx 59 - I_{co})$$

gezondheidsaspect	eis bij transformatie
geluid van buiten	rechtens verkregen niveau
lucht- en contactgeluidsisolatie	rechtens verkregen niveau
installatiegeluid	10 dB(A) lager dan nieuwbouw
nagalm gemeenschappelijke verkeersruimten	rechtens verkregen niveau
voorkomen oppervlaktecondensatie	rechtens verkregen niveau
permanente ventilatie	rechtens verkregen niveau met minimum bestaande bouw: 0,7 dm ³ /s per m ² vloeroppervlak
spuiventilatie	rechtens verkregen niveau met minimum bestaande bouw: 3 dm ³ /s per m ² vloeroppervlakte (evt. mechanisch te realiseren)
daglicht	rechtens verkregen niveau met minimum bestaande bouw: 0,5 m ² per verblijfsruimte

geluid volgens het Bouwbesluit 2012

Wetgeving – Adviseren - Meten | Wetgeving

comfort klassen NEN 1070

Klasse	Niveau verschil DnTA	LnTA	% gehinderden	Beschrijven
L (1)	62	43	< 5%	Hoge mate van bescherming. Zeer luide spraak niet verstaanbaar. Gewone spraak niet hoorbaar. Luide feestjes wel hoorbaar, maar nauwelijks hinderlijk. Loopgeluiden waarneembaar maar niet storend.
II (2)	57	48	5-10%	Goede bescherming onder normale omstandigheden. Gewone spraak niet hoorbaar. Hardere spraak en muziek soms hoorbaar, maar niet verstaanbaar. Loopgeluiden hoorbaar, maar niet storend.
III (3)	52	53	10-25%	Bescherming tegen ontoelaatbare storing uitgaande van normaal bewonersgedrag waarbij men rekening houdt met elkaar. Spraak soms waarneembaar maar niet verstaanbaar. Zeer luide spraak verstaanbaar. Harde muziek goed hoorbaar. Loopgeluiden soms storend.
IV (4)	47	58	25-50%	Ook bij gelijksoortige leefpatronen en aangepast gedrag zal regelmatig storing optreden. Spraak en muziek zijn vaak hoorbaar. Loopgeluiden zijn veelal hinderlijk
V (5)	42	63	50-75%	Er wordt feitelijk geen bescherming geboden tegen geluiden. Gewone spraak is vaak verstaanbaar. Muziek, luide spraak- en loopgeluiden zijn veelvuldig hinderlijk.

verhoogd comfort →

vergelijk
BB nieuwbouw →

18 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

vloeropbouw

nieuwbouw woningen

NPR 5070: hoe te realiseren

- massieve vloer van 800 kg/m²
- massieve vloer van 500 kg/m² + zwevende vloer $\Delta L_{lin} \geq 10$ dB
- massieve vloer van 400 kg/m² + zwevende vloer $\Delta L_{lin} \geq 13$ dB

19 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

keuze massief of verend (zwevende dekvloer)?

- niveau Bouwbesluit: $I_{co} = + 5$ dB: basisniveau
- voorkeur voor massieve vloer (ca 800 kg/m²)
 - de 'zekere' weg, nauwelijks uitvoeringsgevoelig
 - geen zwevende dekvloer toepassen (hoewel NPR daarvoor opbouw geeft), reden:
 - risico op verslechtering contactgeluidsisolatie bij toepassing harde vloerbedekking met extra verende laag
 - nauwelijks op verhoogd niveau te krijgen
 - lichte zwevende dekvloeren zijn laagfrequent nauwelijks effectief (bonkend geluid blijft over), hinder blijft grotendeels
 - bij harde vloerbedekking verende laag door bewoners aan te leggen -> risico voor bewoners

20 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

comfortniveau (zie NPR 5070 (2005))

appartementengebouwen

w.s. vloerconstructie bij extra akoestisch comfort:

- massief: praktisch gezien niet toepasbaar
- zware basisvloer, 650 kg/m² + verend opgelegde dekvloer $\Delta L_{in} \geq + 10$ dB (ca. 275 mm + 30 mm)
- lichte basisvloer, 550 kg/m² + verend opgelegde dekvloer $\Delta L_{in} \geq + 13$ dB (ca. 235 mm + 75 mm)

ofwel ca. 60 mm beton extra t.o.v. standaard *Bouwbesluit 2003*

21 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

comfortniveau met zwevende dekvloeren

- keuze harde vloerbedekking geen probleem voor bewoners, risico kwaliteit voor bouwer
- extra comfort (voor de benedenburen)
- in de praktijk: dimensioneer zwevende vloer op $L_{\infty} = +15$ dB (streefwaarde) om $L_{\infty} \geq +10$ dB (eis) te krijgen ivm uitvoeringsgevoeligheid

22 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

principe verbetering vloeren

natte zwevende dekvloer

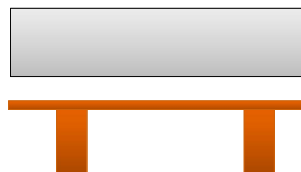
+ 10 dB

 $\Delta L_{\text{lin}} \geq 13$ dB
NPR5070

droge zwevende dekvloer

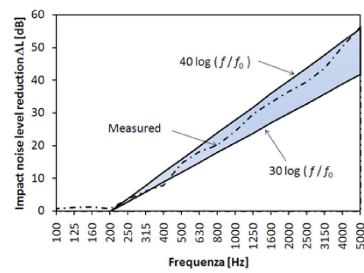
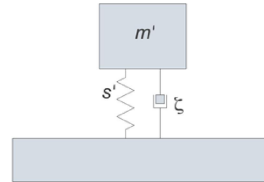
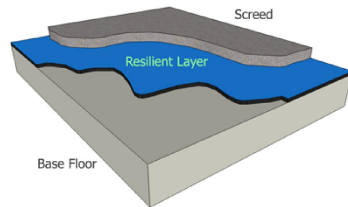

+ 6 dB

 $\Delta L_{\text{lin}} \geq 10$ dB
NPR5070

23 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

verbetering vloeren

24 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

verbetering vloeren

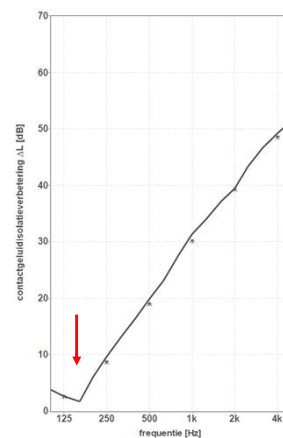
verbetering

- massa- veer systeem
- vanaf eigenfrequentie
- verbetering ΔL_{lin}

- let op: $\Delta L_{lin} \neq \Delta L_w$

- aandachtspunt

2x massa veer systeem kan prestatie verslechteren

25 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

verbetering vloeren

Verschillende manieren om vloeren geluidsisolerend te maken:

- Ontkoppelen vloer van constructievloer

- Natte zwevende dekvloer →

- Droge zwevende dekvloer →

26 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

verbetering plafond

natte zwevende dekvloer

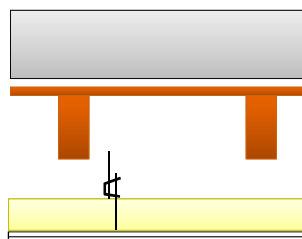

+ 10 dB

droge zwevende dekvloer

+ 6 dB

+ 10 tot 15 dB

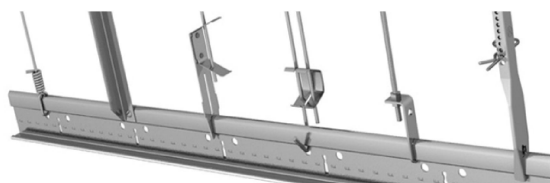
27 Wetgeving – Adviseren - Meten | Adviseren

verbetering plafond

Verschillende manieren om plafond geluidsisolerend te maken:

- ivi metal systeem
- (verende) hangers
- vrijhangend plafond

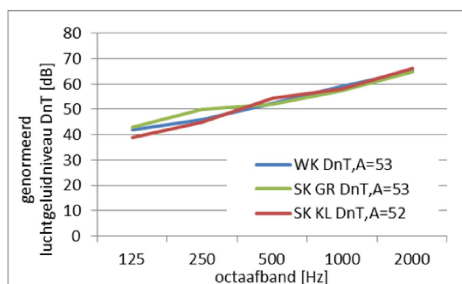

28 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten

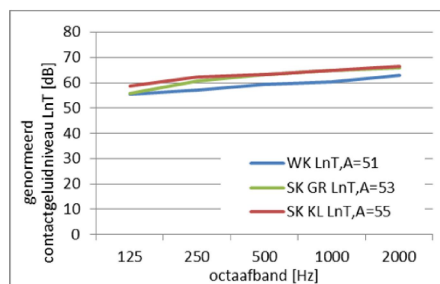
grafieken geluidsisolatie

**Massieve vloer circa 785 kg/m² > net niet conform
NPR 5070 800 kg/m² voor nieuwbouw BB 2012**

Luchtgeluidsisolatie

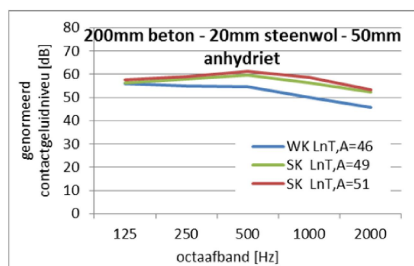
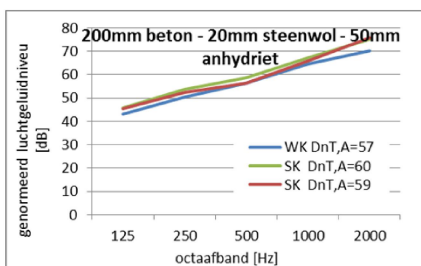

Contactgeluidsisolatie

vergelijk nieuwbouw Dnt,A,k ≥ 52 dB / Lnt,A ≤ 54 dB

grafieken geluidsisolatie

Massieve vloer circa 450 kg/m² met zwevende dekvloer
 > conform NPR 5070 voor nieuwbouw BB 2012

Luchtgeluidsisolatie

Contactgeluidsisolatie

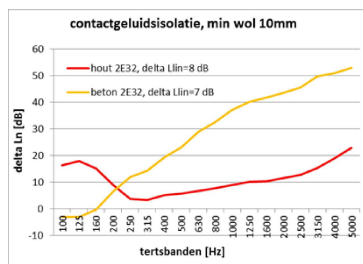
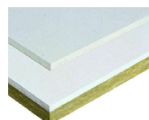
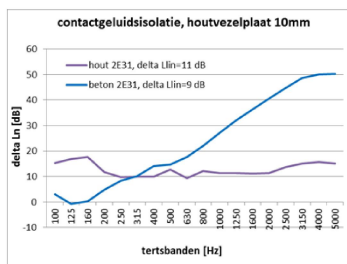
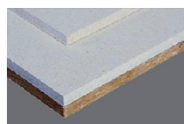
vergelijk nieuwbouw Dnt,A,k ≥ 52 dB / Lnt,A ≤ 54 dB

verschil hout en beton vloer

droge zwevende dekvloer

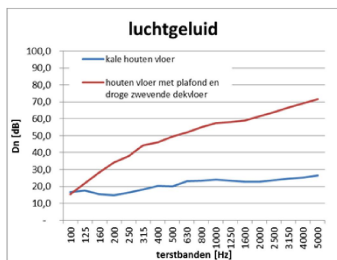
Gelijk effect op hout of beton?

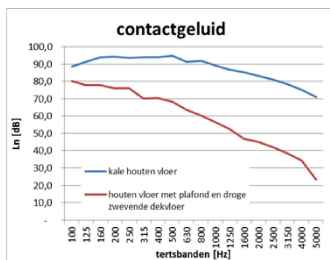
combinatie vloer en plafond

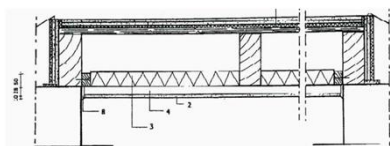
houten vloer / plafond / dekvloer

Luchtgeluidsisolatie

Contactgeluidsisolatie

project Herengracht Amsterdam

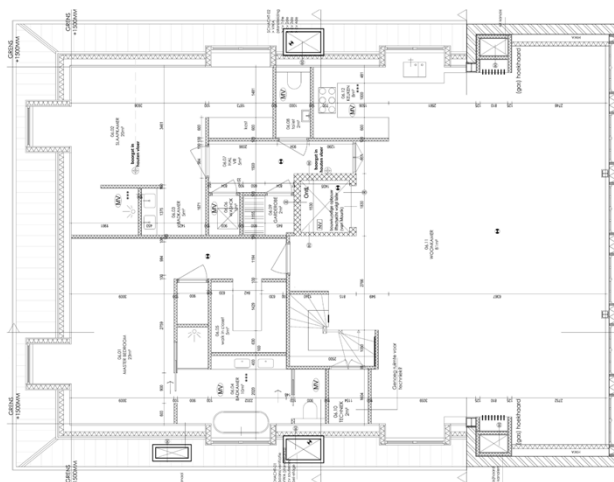
33 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten Herengracht

complexe bouw

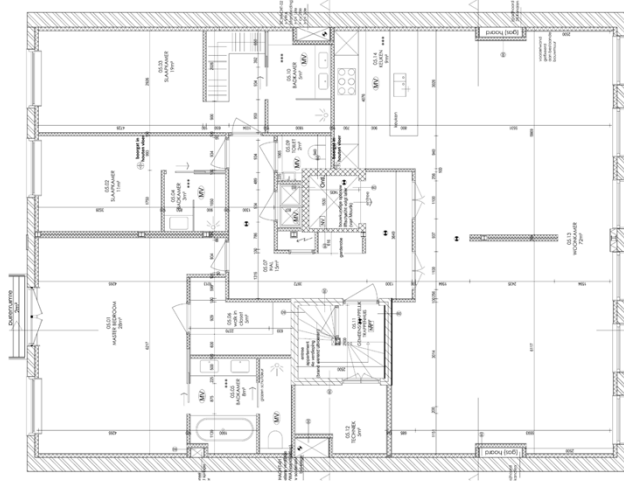
34 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten Herengracht

plattegrond 4^e verdieping

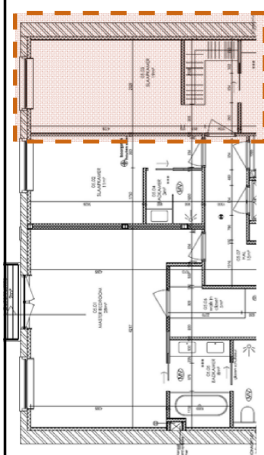
35 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten Herengracht

plattegrond 3^e verdieping

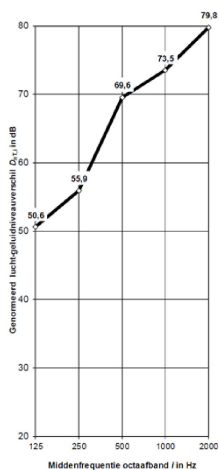
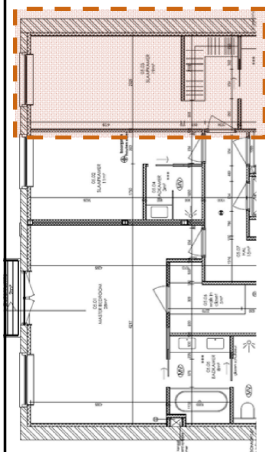

36 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten Herengracht

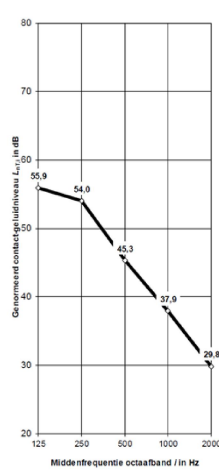
resultaten slaapkamers

resultaten slaapkamers

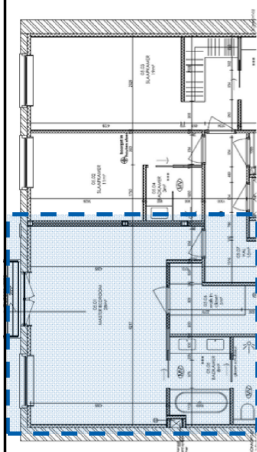

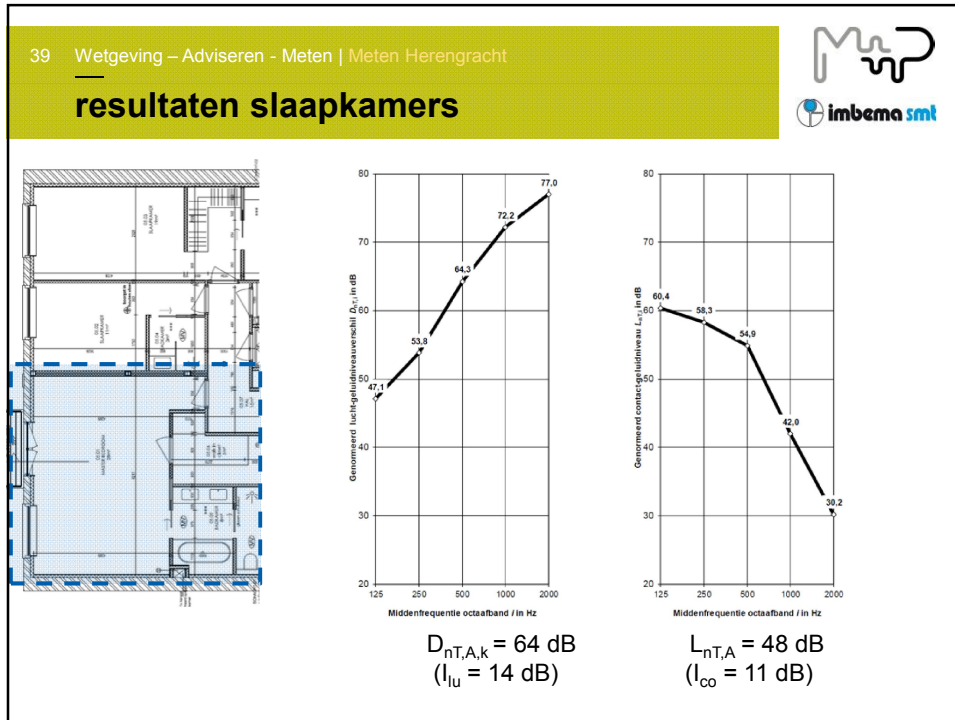
$D_{nT,A,k} = 67 \text{ dB}$
 $(I_{lu} = 17 \text{ dB})$

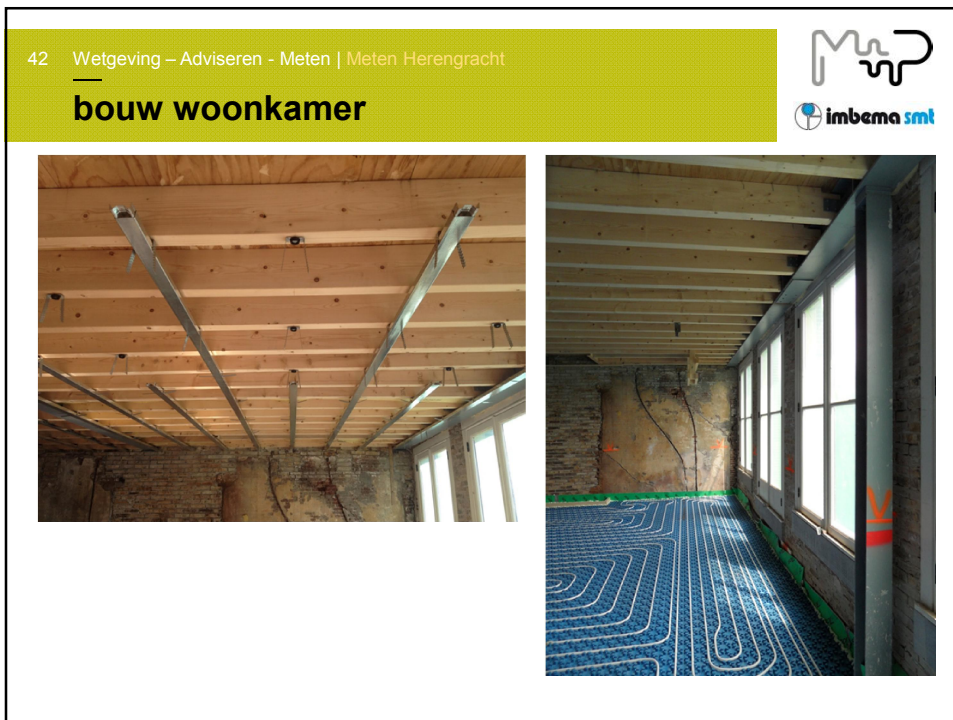
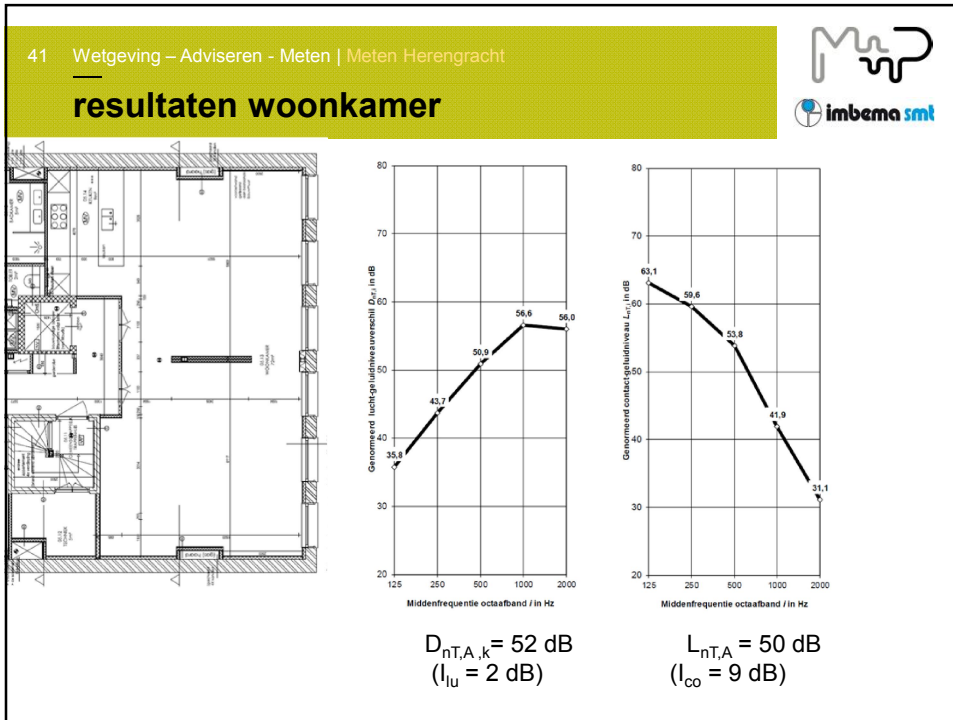

$L_{nT,A} = 43 \text{ dB}$
 $(I_{co} = 15 \text{ dB})$

resultaten slaapkamers

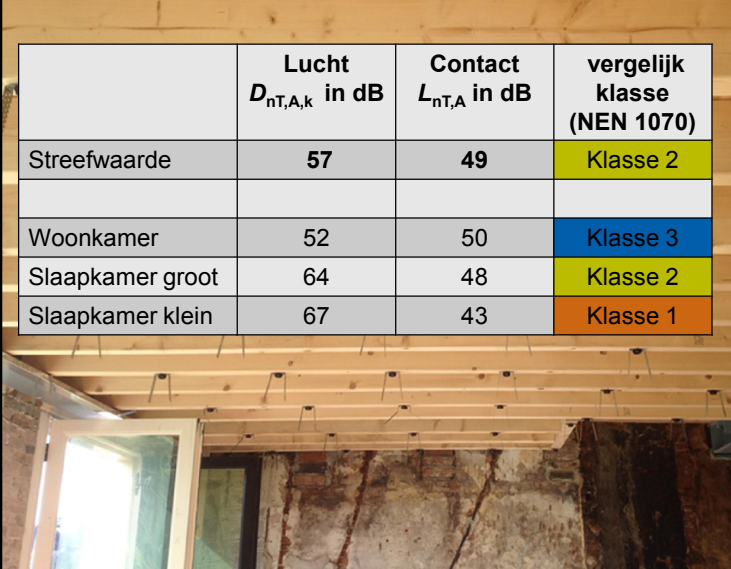

43 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten Herengracht

meetresultaten

	Lucht $D_{nT,A,k}$ in dB	Contact $L_{nT,A}$ in dB	vergelijk klasse (NEN 1070)
Streefwaarde	57	49	Klasse 2
Woonkamer	52	50	Klasse 3
Slaapkamer groot	64	48	Klasse 2
Slaapkamer klein	67	43	Klasse 1

Klasse	Niveau verschil DnTA	LnTA
L (1)	62	43
II (2)	57	48
III (3)	52	53
IV (4)	47	58
V (5)	42	63

44 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

reduceren bouwfouten

Fouten zijn
kansen om iets
te leren

45 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

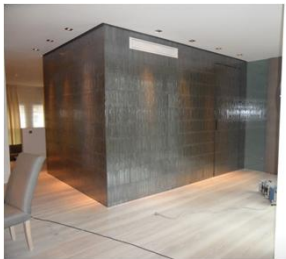
luxe appartement Amsterdam

Luchtgeluidsisolatie
 $I_{lu;k} + 6 > + 8 \text{ dB}$
 $D_{nT,Ak} 57 > 58 \text{ dB}$

Contactgeluidsisolatie
 $I_{co} + 14 > + 14 \text{ dB}$
 $D_{nT,Ak} 46 > 46 \text{ dB}$

**steenachtige vloer /
plafond /
dekvloer**

46 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

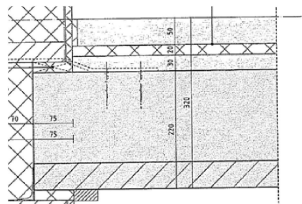
appartementen gebouw Hilversum

Contactgeluidsisolatie tot 2 dB te kort, vooral bij slaapkamers

- Verhoogd risico
 - relatief stijve verende laag (EPS)
 - dunne EPS laag op ruwe ondergrond (on-vlak)
- Contactbruggen?

$L_{nT,A} = 56 \text{ dB} /$
 $I_{co} = + 3 \text{ dB}$

47 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

appartementen gebouw Hilversum

Contactbruggen:

- Kantstroken slecht of niet bij leidingdoorvoeren aanwezig
- lekke folie?

Detail met dunne verende laag en relatief stijve verende laag (EPS)

- verhoogd risico

48 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

appartementen gebouw Hilversum

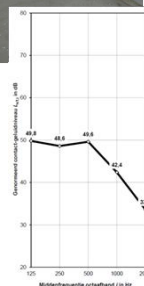

Vloer/vloerdelen losgezaagd, eruit geschept en volledig vernieuwd

$$L_{nT,A} = 39 \text{ dB} /$$

$$I_{co} = + 19 \text{ dB}$$

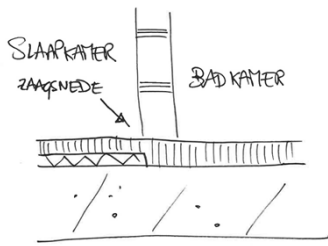
Resultaat:

- Plaatselijk zeer hoge contactgeluidsisolatie

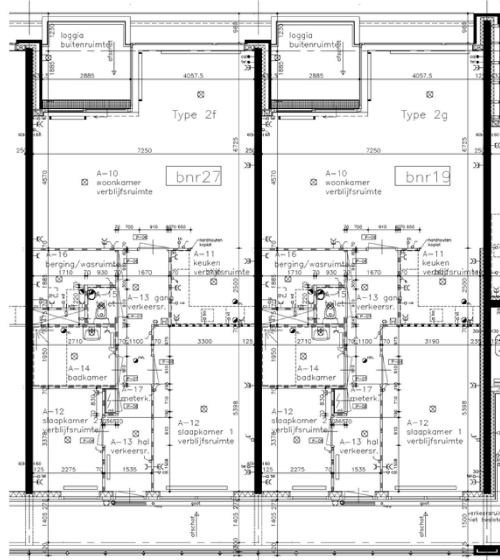
appartementen gebouw Amstelveen

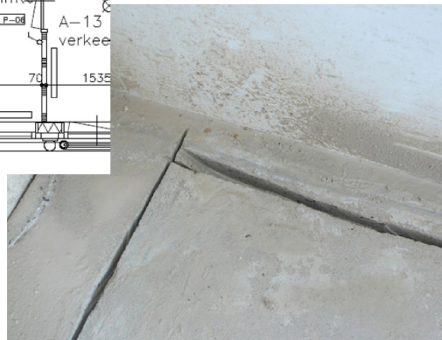
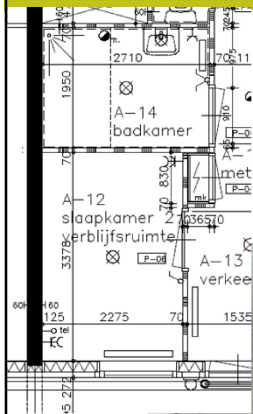
Effect contactbruggen?

Doorlopen vloer bij badkamers

appartementen gebouw Amstelveen

51 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

appartementen gebouw Amstelveen

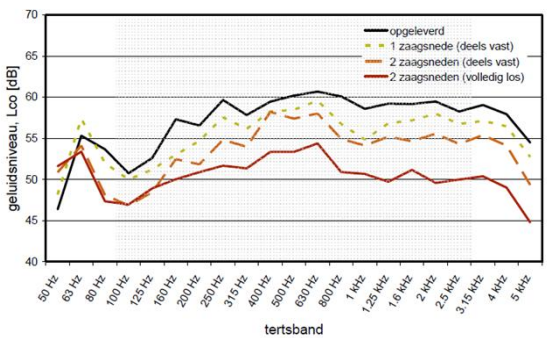

imbema smt

52 Wetgeving – Adviseren - Meten | Meten en bouwfouten

appartementen gebouw Amstelveen

$L_{co} = +4 \text{ dB}$
 $L_{co} = +6 \text{ dB}$
 $L_{co} = +7 \text{ dB}$
 $L_{co} = +11 \text{ dB}$

*Uiteindelijk gekozen praktijkoplossing:
1 zaagsnede per slaapkamer*

imbema smt

53 Wetgeving – Adviseren - Meten | Tot slot

kwaliteit als uitdaging

